

Jonge bomen opvoeden: regelmaat en snoeien

Net aangeplante jonge bomen hebben meestal meer water nodig dan je denkt. Maar hoeveel en wanneer? Snoeien helpt om beter aan te slaan na verplanting.

TEKST EN FOTO'S: PIUS FLORIS

Bomen verbruiken veel water. Hoe groter ze worden, hoe meer blad zij produceren. Doordat het meeste waterverbruik van bomen via het blad wordt verdampt, zal er meer water nodig zijn naarmate de boom groter is. Het waterverbruik van bomen hangt zeer sterk samen met temperatuur en luchtvochtigheid. Ook de wind

speelt hierin een grote rol. Jonge bomen die van een kwekerij komen en op een golfbaan worden geplant, moeten het in de regel stellen met 5 procent van hun oorspronkelijke wortelmasse. Bij het rooien blijft namelijk 95 procent van de wortels achter op de kwekerij. Opname-wortels bezetten maximaal 10 procent van de bodem. Dus als een boom slechts

5 procent over heeft van de opname-capaciteit, houdt dit in dat er slechts 5 procent van 10 procent water bij de wortels komt. Van elke 100 liter die na aanplant wordt gegeven, komt er dus theoretisch slechts een halve liter bij de spaarzame wortels. Dit klinkt een beetje theoretisch, maar het is toch wel goed om te weten. Er verdrogen namelijk zoveel jonge bomen doordat gedacht wordt dat er voldoende water wordt gegeven.

Veel water na aanplant

Een groot nadeel is dat de grond door de grote hoeveelheid water helemaal verslempd. Dat wil zeggen dat de fijnste deeltjes in de grondporiën spoelen, waardoor er minder plaats overblijft voor zuurstof. Wortels hebben ook zuurstof nodig om te overleven. Een boom kan dus ook letterlijk verstikken als er te veel water wordt gegeven. Dus van te veel water verdrinkt een boom en van te weinig gaat hij dood. Het beste is om een jonge boom direct na de aanplant veel water te geven zodat de grond in het plantgat goed vochtig is. Daarna moet de grond ook goed vochtig worden gehouden. Dit kan door regelmatig water te geven volgens een vast patroon. Denk niet te snel dat de boom wel genoeg water krijgt als het heeft geregend. Naarmate de verdamping toeneemt door hogere temperaturen moet de frequentie worden verhoogd. Niet de hoeveelheid.

De opnamewortels bezetten maximaal 10 procent van de grond. Al het water dat verder dan 2 mm van de opnamewortel afzit kan niet worden opgenomen. Hetzelfde geldt voor de mineralen.

Uitvloeier

Op golfbanen is altijd wel een of andere uitvloeier voorhanden. Het is echt aan te bevelen om de jonge bomen water te geven met 1 procent uitvloeier. Yuccah van Plant Health Care is een biologische uitvloeier waar hele goede ervaringen mee zijn opgedaan. Het is niet mogelijk om een algemene regel te geven voor de hoeveelheid water die moet worden aangegoten rond de kluit. Als regel kan gesteld worden dat een boom op lichte zandgrond meer water moet krijgen dan een boom op zware leemgrond of klei. Het komt ook vaak voor dat een boom met kluit wordt geplant. De kluiten zijn vaak van een ander type grond dan de grond in het plantgat. Zeker als het gaas en de jute niet worden verwijderd, kan het gebeuren dat het water dat wordt gegeven langs de kluit naar beneden loopt. Dan kan de boom alsnog verdrogen. Zorg bij het planten altijd dat er een goede aansluiting is tussen de kluitrand en de omliggende grond. Dit kan door de kluit flink op te ruwen en de opvulgrond goed tegen de kluit te drukken. Door mycorrhiza toe te passen bij het planten, ontstaat er al snel een grotere opnamecapaciteit. Hierdoor hoeft je minder vaak en niet zoveel water te geven. Dit komt de zuurstofhuishouding in het plantgat ook ten goede. Daardoor verloopt de aanslag beter en sneller. Bedenk altijd dat de jonge boom als

Niet gesnoeid bij aanplant. De eerste bladvorming verschijnt aan het uiteinde van de twijgen. Hierdoor is de vraag naar water groter dan het aanbod via de wortels. Dit geeft een verhoogde kans op verdroging.

zwaargewond organisme in een plantgat terecht komt. Goede zorg is essentieel.

Snoeien na aanplant

De jonge boom wist niet dat hij verplant zou worden. Het jaar vóór de levering zijn er veel twijgen gemaakt. Deze twijgen bevatten nog geen houtweefsel en kunnen dus geen reserves opslaan. De jonge twijgen vragen naar verhouding erg veel water om te kunnen groeien. Het is dus raadzaam om de jonge boom voor de aanplant, als hij nog op de grond ligt, te snoeien door de eenjarige twijgen weg te knippen. Daardoor blijft er meer water over om te overleven. Als de boom in het eerste jaar na aanplant gezond blad ontwikkeld is dit voldoende. Verwacht geen groei. Maar als een boom drie jaar na aanplant nog niet groeit, vervang deze dan maar, want dan blijft de boom zijn leven lang tobben. Bomen planten is een goede daad van vertrouwen in de toekomst. Geef jonge bomen de zorg die nodig is om uit te kunnen groeien tot de boom die u verwacht voor de geleverde inspanning.

Pius Floris, boomexpert en bodembiooloog, is directeur van Plant Health Care in Vught, telefoon 06-51328508. www.planthealthcare.eu

Veel jonge bomen verdrogen doordat de verzorger denkt dat er voldoende water wordt gegeven.